

FINANȚELE PE ÎNȚELESUL COPIILOR

Lecții practice despre cum
să-ți gestionezi banii

Walter Andal

ilustrații de Richard Peter David și Gabriel Andal

Traducerea din limba engleză de Luana Crăciun

Cuprins

Introducere: Bine ai venit în clasă!	9
LECȚII DESPRE CUM SĂ CHELTUIEȘTI CHIBZUIT	13
Lecția nr. 1: Întinde-te cât ți-e plapuma	13
Lecția nr. 2: Recunoaște diferența dintre o nevoie și o dorință	15
Lecția nr. 3: Întocmește un buget simplu și respectă-l	18
Lecția nr. 4: Redu cumpărăturile din impuls	22
LECȚII DESPRE COST ȘI PREȚ	25
Lecția nr. 5: Caută și compară prețuri	25
Lecția nr. 6: Toată lumea plătește taxe	29
Lecția nr. 7: Ia în considerare costul total al deținerii unui bun înainte de a face o achiziție importantă	31
Lecția nr. 8: Prețul este mare când cererea este mare	35
Lecția nr. 9: Evită să cumperi produse cu prețuri premium	38
LECȚII DESPRE CUM SĂ-ȚI MAXIMIZEZI VALOAREA BANILOR	41
Lecția nr. 10: Folosește cupoane și coduri promoționale	41
Lecția nr. 11: E în regulă să te interesezi de oferte speciale și reduceri	44
Lecția nr. 12: Nu cumpăra doar pentru că este „la reducere”	46
Lecția nr. 13: Poți obține oferte excelente la articolele folosite și recondiționate	48
Lecția nr. 14: Evită actualizările inutile	51
LECȚII DESPRE INFLUENȚA MEDIA ȘI CEA SOCIALĂ	53
Lecția nr. 15: Fii atent la diferitele tactici de marketing care te fac să cheltuiеști	53
Lecția nr. 16: Dintre produsele de marcă și cele generice, alege-le pe cele mai potrivite pentru tine	57
Lecția nr. 17: Rezistă presiunii negative de grup	60
Lecția nr. 18: Încercarea de a ține pasul cu vecinii este o bătălie pierdută	63

LECȚII DESPRE CARDURILE DE CREDIT	67
Lecția nr. 19: Cardurile de credit sunt bune când sunt folosite în mod responsabil	67
Lecția nr. 20: Nu întârzia niciodată cu plata cardului de credit	70
LECȚII DESPRE ECONOMISIRE ȘI INVESTIȚII	73
Lecția nr. 21: Învăță să-ți amâni recompensa	73
Lecția nr. 22: Folosește puterea dobânzii compuse	76
Lecția nr. 23: Fă ca timpul să lucreze în favoarea ta	83
LECȚII DESPRE PROTEJAREA BANILOR, A PROPRIETĂȚII ȘI A REPUTAȚIEI TALE	87
Lecția nr. 24: Nu-ți păstra economiile într-o cutie de pantofi	87
Lecția nr. 25: Ai grijă de lucrurile tale și fă-le să dureze	90
Lecția nr. 26: Protejează-ți datele personale	92
Lecția nr. 27: Acțiunile online au consecințe	95
LECȚII DESPRE BANI ȘI PRINCIPII DE VIAȚĂ	97
Lecția nr. 28: Fii recunoscător pentru ceea ce ai	97
Lecția nr. 29: Banii nu sunt singurul lucru care te poate face bogat	100
Lecția nr. 30: Să dăruiești înseamnă să îți pese	102
POSTFAȚĂ	105
BIBLIOGRAFIE	110

LECȚII DESPRE CUM SĂ CHELTUIEȘTI CHIBZUIT

Lecția nr. 1: Întinde-te cât ți-e plapuma

Să „te întinzi cât ți-e plapuma” reprezintă cea mai bună metodă de a-ți gestiona banii. Asta înseamnă să nu cheltuiеști mai mult decât ai. Când alegi să te întinzi cât ți-e plapuma, îți limitezi cheltuielile la mai puțin decât ai sau urmează să câștigi. Cu alte cuvinte, nu cheltuiеști exagerat.

E posibil să te întrebi: „Cum ar putea cineva să cheltuiască mai mult decât are?”. Amintește-ți însă că în *Tot ce trebuie să știi despre bani* am învățat despre puterea cardurilor de credit și a altor modalități de a împrumuta bani, cum ar fi creditele pentru studii sau cele auto. Cu un card de credit poți să achiziționezi ceva pe loc, chiar și atunci când nu ai bani. Acestea sunt foarte utile în situații de urgență sau când trebuie să cumperi ceva de care ai mare nevoie. Totuși, marea provocare atunci când oamenii au acces la carduri de credit este că pot cumpăra mai mult decât își permit. În felul acesta pot ajunge să cheltuiască necugetat, fără să se întrebe dacă vor reuși să restituie banii datorati. Uneori, oamenii subestimează pericolele cumpărăturilor inutile făcute cu cardul de credit și ajung în situația de a nu-și mai putea plăti și gestiona datoriile.

Să te întinzi cât ți-e plapuma nu înseamnă să fii zgârcit sau să nu-ți iei lucruri de calitate. Ești liber să alegi cum îți folosești banii pe care îi primești sau îi câștigi. Cu toate acestea, este responsabilitatea ta să știi ce îți poți permite. Oricine poate să ducă o viață bună și decentă dacă face alegeri înțelepte cu banii. S-ar putea să nu reușești să îți iei acum toate lucrurile pe care ți le dorești, însă ai putea să faci achiziții mai puține (dar mai inteligente), economisind în același timp o parte din bani pentru a-i folosi în viitor. Uneori, e nevoie de planificare și de un anumit grad de disciplină și răbdare pentru ca lucrurile să meargă bine, astfel încât să te bucuri de banii pe care îi ai fără să-ți asumi povara datoriilor.

Lecția nr. 2:

Recunoaște diferența dintre o nevoie și o dorință

Te-ai gândit vreodată la diferența dintre o **nevoie** și o **dorință**? O **nevoie** este ceva care îți e absolut necesar pentru a trăi, în timp ce o **dorință** este ceva care te-ar face să te simți fericit, confortabil sau entuziasmat, dar fără de care poți trăi. Nevoile sunt mai ușor de identificat, deoarece se referă la acele lucruri care îți sunt indispensabile pentru a supraviețui. Ai nevoi de bază, precum hrană și apă, un spațiu în care să locuiești și îmbrăcăminte. În zilele noastre, unii oameni consideră și educația o nevoie de bază, dat fiind că o educație de calitate oferă cunoștințe și abilități care te pot ajuta foarte mult să ai succes în viață.

Uneori poate fi dificil să stabilim o graniță clară între necesitate și dorință. De exemplu, îmbrăcămintea este o necesitate, pentru că îți protejează și îți încălzește corpul, dar un tricou de firmă care costă 100 de dolari sau o pereche de jeans de designer care costă 200 de dolari nu reprezintă o nevoie reală. De asemenea, nevoile și dorințele pot varia de la o persoană la alta. O pereche de pantofi de alergare performanți sunt o necesitate pentru un atlet profesionist, în timp ce pentru un elev obișnuit reprezintă doar o dorință.

Pentru a putea să-ți dai seama dacă un anumit articol este o necesitate sau o dorință, pune-ți următoarele trei întrebări înainte de a-l cumpăra. Dacă răspunsul la oricare dintre ele este da, cel mai probabil lucrul la care te uiți reflectă o dorință.

Capacitatea de a face diferența dintre o nevoie și o dorință este foarte utilă în gestionarea banilor. Acest lucru te poate ajuta să faci alegeri mai bune și să eviți cheltuielile inutile. Dacă reușești să-ți dai seama că un obiect pe care vrei să îl cumperi este rezultatul unei dorințe, poți să te oprești înainte de a-l plăti și să te întrebi dacă e cazul să-l cumperi acum, să-l cumperi mai târziu sau să renunți pur și simplu să-l mai achiziționezi. Ai puține de pierdut și multe de câștigat când poți să spui „nu” lucrurilor care intră în categoria dorințelor.

Ține minte că nu este nimic rău în a cumpăra lucruri pe care ți le dorești cu adevărat. Ai dreptul să te bucuri de banii pe care îi câștigi. Cu toate acestea, când nu cedezi în fața tuturor dorințelor, dobândești mai mult autocontrol și putere asupra banilor tăi. Chiar dacă ești încă mic și nu ți se pare urgent să începi să economisești, vei avea un avantaj dacă începi să te pregătești din timp pentru lucrurile importante pe care va trebui să le obții la un moment dat în viitor, cum ar fi studiile superioare, o mașină cu care să mergi la serviciu și o casă în care tu și viitoarea ta familie să locuiți.